

**„Ježkovy voči,,
2011**

**Škola Jaroslava Ježka
Vydává svůj každoroční
Časopis**

„Lepší budoucnost pro vaše děti“

Škola Jaroslava Ježka byla založena roku 1888, je tedy přes 200 let stará. Budova je historicky chráněná a cenná. Škola od počátku svého vzniku vychovává a učí nevidomé základním znalostem jako je číst, psát, počítat. I když je pravda, že od zavedení tohoto trivium se výuka i předměty podstatně změnily. Žáci používají moderní technologie a audiovizuální pomůcky. K rozšíření výuky slouží i různé tematické akce. Jsou to například školní projekty o kulturách a zemích, které jsou pro žáky zajímavé. Žáci se na nich učí vlastní prezentaci před větší skupinou a rozvíjí svou kreativitu a schopnost se učit. Ve škole se konají také soutěže, které nejsou o společenské prezentaci, ale spíše se snaží v žákovi zdokonalit určitou část jeho potenciálu a talentu. Jsou to například výtvarné soutěže, soutěže v informatice a psaní na počítači nebo ve sportovních disciplínách.

Umějí sloni skákat?

Karolína Křížanovská

1. Proč nosí nevidomí tmavé brýle?

Braillův ústav každoročně zveřejňuje seznam deseti nejpodivnějších otázek, jež mu lidé zasílají. Máme tu čest vám oznámit, že tato otázka se v roce 1993 ocitla na devátém místě (odkud vystrnadila otázku číslo 10: „Mohou se slepé děti smát?“). V odpovědi Braillova ústavu je zdůrazněno, že většina lidí, kteří jsou považováni za nevidomé, má

zbytky zraku.

Ne každý, koho zákon považuje za nevidomého, je zcela slepý. Více než sedmdesát pět procent nevidomých má alespoň zbytky zraku. Nevidomost je třeba chápat jako ztrátu zraku, ne nutně jako neschopnost vnímat světlo.

Alberta Orrová z Americké asociace nevidomých tuto informaci upřesňuje: „Mnozí lidé s poruchou zraku jsou velice citliví na ostré světlo či záři, a nosí proto sluneční brýle, aby snížili intenzitu světla dopadajícího na sítnici.“ Někteří slepci pak nosí černé brýle z estetických důvodů, protože mají pocit, že jejich oči nevypadají dobře. Poslední dobou mnoho nevidomých tmavé brýle odkládá, většina z nás si je však se ztrátou zraku podvědomě spojuje. Je tomu tak především proto, že mnozí slavní nevidomí lidé, například Stevie Wonder, černé brýle nosili a nosí dál. I to se však postupně mění – například nevidomý kytarista José Feliciano při svém posledním televizním vystoupení brýle odložil, přestože ho osvětlovalo velké množství reflektorů.

2 Co znamená ostrost zraku 20 / 20 či 20 / 40?

Ostrost zraku se udává pomocí dvou čísel, z nichž první je vždy 20. Toto číslo totiž vyjadřuje vzdálenost (ve stopách), v níž stojíme či sedíme od diagnostické tabule. Proč zrovna dvacet stop? Není to náhoda. Světelné paprsky jsou ve vzdálenosti zhruba šesti metrů (dvacet stop) od tabule rovnoběžné, díky čemuž je při pohledu na tabuli sval ovlivňující tvar čočky ve zdravém oku v relativně klidovém stavu. V ideálním případě tak probíhá oční test v těch nejpříznivějších podmínkách.

Druhé číslo vyjadřuje vzdálenost, z níž je zdravé oko schopno přečíst písmena na dané řádce. Na většině diagnostických tabulí odpovídá třetí řada odspoda právě ostrosti 20 / 20. Je-li váš zrak „v normě“, měli byste být schopni přečíst všechna písmena na této řádce. Vyšší číslo za lomítkem pak indikuje podprůměrný zrak. Označí-li oční lékař váš zrak zlomkem 20 / 50, znamená to, že písmena, jež dokážete rozeznat, by zdravé oko přečetlo z více než dvojnásobné vzdálenosti (tedy z padesáti stop, což odpovídá patnácti metrům). Dosáhnete-li naopak v testu ostrosti zraku nejlepšího možného výsledku, tedy 20 / 10, znamená to, že vidíte i písmena, která by člověk se zrakem v normě přečetl pouze z poloviční vzdálenosti.

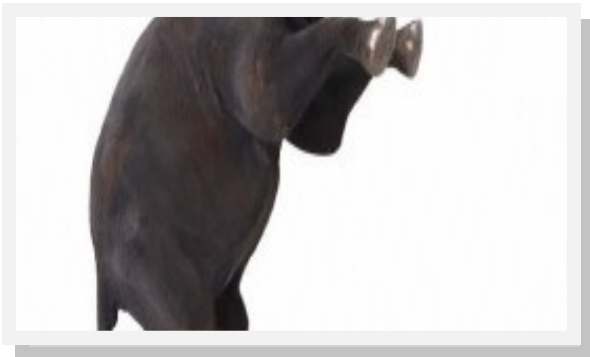
Při rozhovorech s očními lékaři se nám povedlo získat odpověď i na jednu z dalších otázek týkajících se testování zraku, které se nám vždy honily hlavou: nedokážeme-li přečíst jedno písmeno na řádce, počítá se nám tato řádka jako úspěšně zvládnutá? Ano, stačí bezpečně určit nadpoloviční většinu písmen v jedné řádce, abychom podstoupili dál. Kdyby tak učitelé ve škole známkovali stejně mírně!

3. Kdo rozhodl, že největším písmenem nahoře na tabuli u očního lékaře bude E? A proč?

Byl to Hermann Snellen, nizozemský profesor oftalmologie, kdo v roce 1862 umístil písmeno E na vrchní příčku diagnostické tabule. Jeho první tabuli pro testování zraku sice vévodilo písmeno A, Snellen však rychle změnil názor a největším písmenem se navždy stalo E. Snellen stanul v čele Nizozemské oční kliniky jako nástupce doktora Franse Cormelise Donderse, jenž byl v té době nejuznávanějším světovým odborníkem na geometrickou optiku. Snellen se snažil vyvinout univerzální test pro stanovení ostroty zraku. Jeho cílem bylo zjistit, jakou nejmenší velikost zraku dokáže oko rozeznat se všemi detaily.

Dondersovy vzorce byly velice komplikované a zakládaly se na práci s třemi rovnoběžnými liniemi. Paralelním rovinám, jež Donders zkoumal,

odpovídá ze všech písmen jedině velké písmeno E. Vzhledem k tomu, že Donders vytvořil vzorec pro vnímání písmene E, vycházel Snellen při svých výpočtech právě z pátého písmene abecedy.

Tři vodorovné čáry jsou v písmeni E odděleny stejně velkými bílými mezerami. Poměr výšky a šířky všech písmen na původní Snellenově diagnostické tabuli byl jedna ku jedné a všechny mezery i nožičky písmen byly stejně dlouhé (na některých novodobých tabulích je prostřední nožička u E kratší).

Snellen samozřejmě nemohl vytvořit diagnostickou tabuli, na níž by se stále opakovalo písmeno E, neboť by rázem měli všichni jeho pacienti ostřížít zrak, 20 / 10. Nicméně si uvědomil, že určitý počet písmen je nutné použít opakovaně – jen tak si mohl být jistý, že nesprávná identifikace písmen ukazuje na zhoršený zrak, nikoli na

schopnost uvědomovat si vztahy mezi písmeny v abecedě. Ian Bailey, profesor optometrie a ředitel Kliniky pro pacienty se zhoršeným zrakem na Kalifornské univerzitě v Berkeley, říká, že není důležité, zda jsou na diagnostické tabuli snadná či obtížněji rozlišitelná písmena. Většina tabulí pracuje pouze s deseti nejjednoduššími písmeny.

V dnešní době se lze setkat s mnoha různými modely pro diagnostické tabule, a ne všechny začínají písmenem E. Neexistuje ostatně žádný objektivní důvod, proč by měly. Většina z nich však toto tradiční pravidlo respektuje. Dr. Stephen C. Miller z Americké asociace pro optometrii je přesvědčen o tom, že převahu tabulí začínajících písmenem E lze vysvětlit touhou výrobců optických zařízení po jednotném přístupu k výrobě.

Jsme tomu jedině rádi. Je přece skvělé vědět, že i když nás zrak jednoho dne zradí, horní řádek na tabuli u očního lékaře přečteme vždycky.

z knihy Umění sloni skákat

Loanne Gouldová ze společnosti Cambridge Instruments vysvětluje, že – na rozdíl od otevřenějších písmen jako L či U – nás písmeno E nutí rozlišovat mezi černou a bílou, což se považuje za jedno z nejdůležitějších kritérií dobrého zraku.

Kdybychom tuto schopnost neměli, stíraly by se rozdíly mezi písmeny E, B, F, P a mnoha dalšími.

Rybaření a výbava

Pavel Beneš

Typický přívlačový prut je vyroben z pevných vláken nebo z umělé hmoty.

Složení prutu

Přívlačový prut se skládá z 8 kloubových částí. Jinak se jim říká kloubová ramena. Na kloubových ramenech jsou kroužky, těm se jinak říká očka, která jsou mírně vystouplá.

Popis očka

Očka se vyrábějí z umělé hmoty. Očko je dvojitě vyztužené a na levé straně od prutu je malá dírka. Ta je tam proto, aby se tam lépe uchytil vlasce (imitace). K prutu je očko připevněno věčkem a na konci věčka je malá kulatá ploška, která se vyrábí z kovu. Začátečník by si měl koupit teleskopický prut, je lehčí a kratší, lehce se rozkládá. Naviják je další součástí prutu. Nachází se na začátku prutu a je mírně umístěn pod urovň rukověti prutu.

Složení navijáku

Naviják se skládá ze 6 částí:

- cívcka s vlascem (neotáčí se)
- ochranná brzda (kroužková překlápěcí)
- klička
- ruční brzda na povolování vlasce
- otáčecí klapka
- hloubková klička na regulaci brzdy

Háčky

Jsou různé druhy háčků a z různého materiálu. Někdy si je rybáři vyrábějí doma. Prodávají se kroužkové dvojháčky, klasický háček se špičkou a trojháček se špičkou. Na špičce má malou plošku a tento háček se používá na dravce.

Jarní prázdniny

Tereza Králíčková

Již poněkolkáté jsem na jarní prázdniny vyrazila na hory s tyfloturistickým oddílem. Byli jsme v Kořenově, který se nachází na hranici Krkonoš a Jizerských hor. Na horách bylo moc krásně. Bydleli jsme v chatě, která se jmenovala „Kakrda.“ Jméno má chata podle majitele. Každé dopoledne jsme chodili na běžky.

Po obědě vždy následoval polední klid. Odpoledne jsme opět buď vyráželi na běžky, nebo jsme šli bobovat. Běžkovali jsme vždy jen kolem chaty nebo kousek od ní. Ze začátku týdne bylo krásné počasí, ale jak dny plynuly, počasí se zhoršovalo a poslední dva dny jsme už zůstávali v chatě a hráli společenské hry nebo jsme měli volnou zábavu. Na obědy jsme chodili do restaurace, která byla přibližně půl hodiny od naší chaty. Jezdili jsme tam rovnou z běžek a pak jsme jeli na chatu na polední klid. Večeře jsme měli přímo na naší chatě. Vařili nám moc dobře, nej-

více mi chutnal smažený sýr s bramborami. Jarní prázdniny jsem si moc užila a doufám, že příští rok také pojedu někam na hory. Běžkuji totiž moc ráda.

Návštěva německého aquaparku

Vojtěch Jiráček

Jedny prázdniny jsme si naplánovali návštěvu německého aquaparku jménem Tropical Islands Berlín.

Jeli jsme v tomto složení: já, mamulinka, strýc Stanislav a dva moji bratrance Matěj a Josef Škovranovi. Strýc měl GPS navigaci. Když jsme tam dojeli, byly trochu potíže s odmykáním skříněk na oblečení, ale vyřešilo se to a my jsme si šli užívat. Dostali jsme se do místnosti, ve které byl bazén, a ten se nazýval moře. V té místnosti byly tropické stromy, zpívali ptáci, bylo vlhko a teplo, prostě krása. Chvilku jsme plavali v "moři" a chvíli jsme leželi na lehátkách. Zrovna do toho samého aquaparku jela rodina Klainů bydlící v Mostě, s kterou byl strýc v Chorvatsku, a také se nějak seznámili přes internet. Setkali

j jsme se s nimi a šli jsme do medové sauny, kde lidé nesměli s plavkami, což mi nedělalo, na extrémně opačný rozdíl od maminky, problém. Proto jsem tam šel a maminka ne. Nelitoval jsem.

Zavřeli jsme se do sauny, kde nám do ruky z předmětu na způsob injekční stříkačky stříkali med, který jsme po sobě rozpleskali, což bylo příjemné a léčivé. Poté jsme absolvovali atrakci na způsob pouťové, na kterou se lidi mohli dostat překážkovou dráhou, ale i normální cestou. Ta atrakce s námi vyjela do výšky a pak jsme se volným pádem spustili dolů a tak dokola. Pak jsme zkoušeli tobogány. Na jednom, modrém, už byli moji bratřenci, kteří už na něj víc nechtěli. Běta Klainová si na něm natrhla nos, když si ho zmáčkla. Holky mi to rozmlouvaly, ani strejda nechtěl, abych na něj šel, protože mi ještě nebylo osmnáct. Dobrosrdečná maminka, přestože se bála, mě poslala na modrý tobogán. Matěj mě poslal a mamulenka mě chytla a odvedla z dojezdové vany. Cítil jsem se dobře, zrychlovalo se to a byla to pořádná odstředivá síla. Mamce se rozbušilo srdce, ale byla ráda, že jsem se nekontrolovaně přiřítíl a ve zdraví to přežil, i když takové nebezpečí zas asi nehrozilo. Pak jsme šli do další medové sauny, kde nalili na kamna med, který se odpařoval a chlap, který tam pracoval, točil ručníkem, aby se to řádně rozfouklo. Pak jsme si dali něco dobrého a šlo se spát na lehátko v aquaparku, kde to nebylo úplně tiché. Přesto jsem se dobře vyspal a druhý den jsem si sjel modrý tobogán ještě jednou.

Jak jsem prožil jarní prázdniny

Kuba Vass

O jarních prázdninách jsem byl venku. Jezdil jsem na čtyřkolce a ještě jsem s rodiči griloval. Pak jsem byl u tety. S tetou jsem byl v restauraci a dal si kolu a nějaké jídlo, které tam někdo donesl. Potom jsme se strýčkem na zahradě pálili listí. Zbytek prázdnin jsem byl u babičky.

O Haničce

Tereza Slunéčková

Hanička s Ríšou se přišli podívat do Dražiček. Venku svítilo sluníčko a nádherně jsme si užívali. Opekli jsme si buřtíky a Hanička také. Ríša si hrál na písku. Naše mamka došla pro moji knížku na čtení. A četla jsem si. Přečetla jsem tři stránky. Knížka byla dívčí román. Když jsme si snědli buřtíky,

tak jsme si s Ríšánkem chvíli povídali o tom, jak se měl ve škole a jaké měl známky a jeli domů na Horky.

Zůstali jsme sami venku. Přišel večer. Venku se setmělo a museli jsme jít domů. To jsme si užili. Všude bylo čisto, voňavo a maminka se usmívala.

Udělalí jsme si hezký večer. Zatancovali jsme si a bylo všechno v pořádku. Maminku jsem na chvíli pošimrala a udělala jsem jí masáž. S maminkou jsem šla spát k ní do ložnice.

Povídaly jsme si o prožitém dni, a protože jsme byly dost unavené, brzičko jsme usnuly.

Byl to prostě prima den...

